

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

2016 yılı Haziran ayından itibaren ülkemizin ihraç ettiği gıda ürünlerinde klorpirifos zehri içerdiği belirlenen gıda ürünlerinin sayısının önceki yıllara kıyasla anormal seviyelere tırmandığı görülmektedir. Klorpirifos (Chlorpyrifos) bir pestisit yani tarımsal üretimde kullanılan zehirli madde türüdür. Klorpirifos tarımsal ürünlerin üretiminde böcekleri öldürmek için kullanılan ve organik fosfatlı olarak nitelenen kimyasal gruba ait bir zehirdir.

Tarım zehirlerinin insanlar ve hayvanlarda nörolojik sisteme zarar verdiği bilinmektedir. Beyin, omurilik, motor gelişim ve bilişsel yetenekler üzerinde olumsuz etkileri vardır ve bu olumsuz etkiler en duyarlı olanlar ise bebek ve çocuklardır. Çocuklar özellikle anne karnında iken klorpirifos'a maruz kaldığında entelektüel yetelerimize kaynaklık eden beynin serebral korteks bölgesinin gelişimi olumsuz etkilenmektedir.

Geçtiğimiz yıl Ocak ayında yayınladığı bir mevzuat ile Avrupa Birliği tarımsal üretimde klorpirifos kullanımına ciddi yasaklar getiren bir karar almıştır. Avrupa Birliği'nin Gıda Güvenliği Uygulamaları kapsamında 19.01.2016 tarihli Resmi Gazetesi'nde yayımlanan 2016/60 sayılı kararı ile chlorpyrifos etken maddesi içeren tarım zehrinin çeşitli gıdalardaki maksimum kalıntı limiti (MRL) değeri 0.01 mg/kg değerine düşürülmüştür.

Bu gelişmeler üzerine ülkemiz Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı geçen yıl Nisan ayında resmi bir yazı yayımlayarak pek çok tarımsal üründe klorpirifos kullanımını sonlandırmıştır. Klorpirifos kullanımına devam edilecek az sayıdaki üründe ise kalıntı limit değerlerini yeniden düzenleme getirmiştir. Bakanlığın aldığı karar ile klorpirifos ithali ve klorpirifos kullanılarak yapılacak tarım zehri üretimi 2016 Nisan sonu itibariyle durdurulmuştur. Klorpirifos aktif maddesini içeren tarım zehirlerinin "Elma, armut, şeftali, bağ, patates, domates, biber, patlıcan ile meyve ve sebze" ürünlerinde kullanılmasını düzenleyen hükümlerin 08 Nisan 2016 tarihi itibariyle iptal edilmesine karar verilmiştir. Bu ürünlerin üretiminde kullanılacak **klorpirifos içerikli tarım zehirlerinin 31 Mayıs 2016 tarihine kadar piyasadan toplatılmasına ve satışının sonlandırılmasına** karar verilmiştir. Ancak, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ülke genelinde yaptığı kalıntı izleme çalışmalarında klorpirifos kalıntısı tespit ettiği gıda ürünleri ile ilgili verileri açıklamamaktadır. Bağımsız saha çalışmaları ise yapılmamaktadır. Bu bağlamda;

17389

- 1) Alınan bu kararlara rağmen ülkemiz tarımında klorpirifos kullanımını gerçekten sona ermiş midir? Bakanlık bu konudaki tespitlerini neden açıklamamaktadır?
- 2) Avrupa Birliği ülkeleri klorpirifos kalıntısı içeren gıda ürünlerini iade etmekte; yani vatandaşına yedirmemektedir. İade edilen bu ürünlere ne oldu-oluyor? İç piyasaya sunuluyor mu?
- 3) 2016 yılında ülkemizde yürütülen kalıntı izleme çalışmalarında il bazında kaç adet gıda ürünüde pestisit analizi yapıldı?
- 4) Pestisit analizleri sonucunda kaç adet üründe klorpirifos kalıntısı tespit edildi?
- 5) Yasaklanmış olduğu halde Avrupa Birliği ülkelere gönderilen ihraç gıda ürünlerinde klorpirifos kalıntısı çıkması nasıl açıklanmaktadır?
- 6) İhraç gıda ürünlerinin yarısından çoğunda klorpirifos kalıntısı çıkması normal midir? Biber ve limon gibi klorpirifos kullanımını yasak olan ürünlerde bu kadar yüksek bir oranda klorpirifos kalıntısı çıkması nasıl açıklanmaktadır?
- 7) Klorpirifos kalıntısı tespit edilen ürünlere ne yapılmış ve ne yapılmaktadır?
- 8) Klorpirifos etken maddesini içeren tarım zehri ürünleri piyasadan toplatılmış mı?
- 9) Tarım ilacı satan bayilerin 2016 yılı için aylık bazda klorpirifos satış miktarları nedir? 2016 yılı Haziran ayından sonra yapılan bayi denetimlerinde klorpirifos stoğuna ve satışına rastlanmış mıdır? Rastlandıysa kaç tane satış bayisine ne gibi idari işlem yapılmıştır?
- 10) Piyasadan toplatılan klorpirifos içeren tarım zehri miktarı nedir?
- 11) İthal edilen ve ülkemizde üretilen klorpirifos miktarının toplamı ile kullanılan ve piyasadan toplatılan klorpirifos miktarının toplamı nedir? İki toplam arasında bir fark açığa çıkıyorsa bu nasıl açıklanır?